

Mythologia, Francfort, 1581 - VII, 15 : De Musis

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[96\] : De Musis](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre VII

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - VII, 15 : De Musis](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VII

[Mythologie, Paris, 1627 - VII, 16 : Des Muses](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VII, 15 : Des Muses](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

Publication Francfort, André Wechel, 1581

Exemplaire Regensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 772-781

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Muses](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024



bus, quæ in grauissimas animi perturbationes inducunt. Quod si quis tamen cupiditatib. cesserit, ille postea vel in maximas calamitates illabetur, vel in miserimum mortis genus incidet. Vt igitur moderatione animi affectibus adhibeamus, neque quidquam nimis ex animo optare utile esse intelligamus, hæc ab antiquis de Orpheo memoriæ prodita fuerunt. Alij tamen fabulam hanc Eurydices ita explicarunt, vt illam animam esse dicant, quæ Orpheo siue corpori nupserit, atque eius amore capitur Aristæus, quod est verè bonum intelligendum. Ista per herbas ac flores ab eo fugit, & à serpente latente inter hos voluptates necatur, descenditque ad inferos, vnde reuocatur per sonum lyræ, ea nimirum conditione, atque hisce monitionibus vt facillè possit à corpore perdi, nisi rationi, legique pareat. Ac de Orpheo satis, nunc de Musis dicamus.

De Musis. CAP. XV.

MVSÆ, quæ poëtarum præfides, omniumque cantilenarum autores fuisse putabantur, vnà cum Saturno natæ à Cælo fuisse creditæ sunt, sicuti sensit Musæus, & complures antiquorum: at à recentioribus Iouis & Mnemosynes filix dictæ sunt, vt testatur Orpheus in hymno in Musas hoc pacto:

μνημοσύνης καὶ τῆνός ἱερῶν δ' ἔπι τοῦθ' ἄστρις

Μῦσαι Πιερίδος μεγαλύνουσαι, ἀγλαόφωνοι.

Mnemosynesque Iouisque satas de semine canto

Pieridas Musas, præclara numina fama.

Et Hesiodus in Theogonia:

μνημοσύνης δ' ἑαυθὺς ἱεράσαστο καλλιόμοισ'

ἔξ ἧς αἱ Μῦσαι χρυσάμπυκας ἔξτείνοντο,

ἰννία, τῆσιν ἄδ' ὀνθαλίαι, καὶ τίρ-ψις αἰοῖδ' ἦρ.

Mnemosynen pulchram dilexit Iupiter: ex qua

Inde nouem Musæ clara nascuntur, & illis

Sunt semper cantus cordis, & conuinia lata.

Cicero lib. 3. de natura Deor. ex altero Ioue natas esse quatuor Musas scribit, Thelxiopen, Mnemen, Acæden, Meleten: è tertio Ioue nouem & ex Mnemosyne: è tertio item Ioue Pierias & ex Antiopa, prioribus pares numero, qui ordines et si tres fuerunt, tamen Iouis & Mnemosynes omnes filix dicuntur: atque natæ sunt in Pierio monte, vt ait Zex. hist. 90. chil. 6. Scribit Pausanias in Bæoticis primos omnium Aloëi filios tres Musas sanxisse coli religione oportere, Meleten, Mnemen, Acæden:

Acceden: mox Pierum Macedonem cum Thespiis venisset, instituisse ut nouem Musæ his ipsi nominibus, quibus in hanc usque diem vocatae sunt, colerentur. At Aristocles in libro de Choris tertio filias nouem Piero fuisse scribit, quas ille de nominibus Musarum appellauerit, ex quib. nati sunt illi qui Musarum filij dicti sunt a Græcis. Munnertinus verò Cœli filias fuisse Musas credidit, Ioueque fuisse antiquiores: cum aliae etiam minores natu è Ioue fuerint. Scriptum reliquit Euphrator in libro de Tibicinibus Euphemen nutricem fuisse Musarum. Alij Memnonis & Thespiæ filias putarunt. Fuerunt apud Thespienses Musarum ludi, qui Musæa dicti sunt: in quibus proponebantur cantilenarum & harmoniæ præmia victoribus. Has Deas fuisse factorum conuiuiorum, quæ fiunt per lustrationes, & solennitatum, & omnis lætitiæ præsides, significauit Orpheus ita in hymnis:

αἱ πλεῖστα: βεντοῖς ἀνδράσι μυστοπολεῖται.

Rite Viri qua ostendisti conuiuia sacra.

Et alibi scriptum est:

ὅδ' ἰτιλῶνται μεσοῖων βροτοί: αἱ γὰρ ἴασι

κίραται, αἴσι μίμηλι χοροῖς, θαλίαι τ' ἴραται, αἱ,

αἱ τε γάμοι, καὶ τ' ὄρχησι, καὶ κύτριδος ἴρα.

Non linquant Musas mortales tempora vita

Qua moderantur: eis choros, & conuiuia lata

Sunt cura: grataque Virum sunt nuptia, amores.

Eadem & carminum & musicæ inuentrices fuerunt, & totius sapientiæ moderatrices, sicuti testatur idem Orpheus:

καὺτε θεοὶ σοφίης ἱερῆς οἴαμας ἔχοντες.

Temonem sacra Sophia hac audite tenentes.

Plutarchus tamen in libello de Musica ex Heraclidæ sententia non Musis, sed variis hominib. carminum inuentionem concessit: qui primam citharæ inuentionem Amphioni Iouis & Antiopes filio, eiusque poesin tribuit, utpote qui à patre doctus fuerit: Linumque ait Eubœensem primum lamentationes & fletus carmine edidisse, sicut hymnos Anthedoniam Anthen, Philammonemque Delphicum canticos de ortu Apollinis, & Dianæ, & Latonæ. Demetrius Byzantius libro tertio poematis non Musis, aut Musarum filiis, sed ipsi Apollini harum rerum inuentionem tribuit: quippe quem dicat & tibiā, & citharam, & fidium cantus inuenisse. cuius rei adducit argu-

mentum, quod inter Apollinis sacrificia hymni canebantur cum tibiis: cuius etiam signum in Delo fuit antiquitus illo habitu ut dextra arcum, sinistra Gratiarum teneret: tum Gratiarum alia tibia, alia lyram, alia fistulam ori Apollinis admouebat, ut ait Pausanias. Callimachus tamen in quodam epigrammate, non solum Musas poeticam facultatem, sed omnia scriptio- num disciplinarumque genera inuenisse scribit. sed quid vna- queque inuenerit, ita patefecit:

Καλλιόπη σοφίῳ ἠρωίδος ὄρον ἀοιδῆς
 Ἐλπίω καλλιχόρῳ κισάρῳ μαλιχόδια μορπύω
 Κυτίρῳ τρυγίμοισι χορῶ πολυηχία φωνίω
 Μελπομένη θητοῖσι μαλίφρονα βόρητον ἦρε.
 Τερψιχόρῳ χαρίεσσα πόρον τεχνημόνας αὐλῶν.
 Ὕμνος ἀθανάτων ἔρατῶ πολυτροπίας ὄρον.
 ἄρμονίῳ πύσσοισι πολύμνια δῶκος ἀοιδῆς.
 Οὐρανίῳ πέλον ὄρον καὶ ὑρανίῳ χορὸν ἀστρων.
 κωμικὸν ὄρον θάλασσα βίον τε καὶ ἦθη καιδία.

*Calliope reperit sapientes proxi-
 da cantus
 Heroum: Clio citharam clarissima: Vocem
 Mimorum Euterpe tragicis latata querelis.
 Melpomene dulcem mortalibus attulit ipsa
 Barbiton, at suauis tibi tradita tibia fertur
 Terpsichore. Diuinaque Erato mox protulit hymnos,
 Harmoniam cunctisq; Polymnia cantibus addit.
 Uranie calis motus atque astra notauit.
 Comica vita tibi est, moreisq; Thalia reperti.*

Hæ Dææ magnum sunt in aduersitatibus solatium, & non le- ues illecebræ ad res honorificas: cum ab illegitimis voluptatib; & ab omni libidine nos reuocet, ut ait Theocritus in Cyclope:

ὄδιν ποτὲν ἔρωτα πικρὴ φάρμακον ἄλλο,
 Νικία, ἔτ' ἰγχοῖσον, μοι δοκεῖ, ἔτ' ἰπίπτεσον,
 ἢ τὰ πειρίδιε, κῦφον δέ τι τῷτο καὶ ἀδὺ
 γίνεται ἀνθρώποις.

*Nulla magis flammæ medicina repellit amoris,
 Non qua potatur, qua vnguntur vulnera, quàm vis
 Pieridum. leuis hac et dulcis quippe medela
 Munere concessa est superum mortalibus agris.*

Harum munus fuit militum animos per carmina inflamma- re in bellum, harum viros bonos in calamitatibus consolari,
 harum

harum præclara facinora & res gestas decantare, ut eorum imitatione ceteri mortales ad virtutem incitarentur, quippe cum illæ cantilenæ essent in antiquorum conuiujs, ut patet in libello de Musica apud Plutarchum. Nam Homerus etiam conuenire existimauit ut heroum animi seueris & decoris cantibus acuerentur, ut sæpius reuocatis in memoriam præclaris uirorum illustrium rebus gestis mox instructi & accensi cum hostibus dimicarent. fuit enim cantorum & poetarum antiquorum institutum, ut se non solum moderatores animorum, sed etiam morum magistros cum suauitate profiterentur. nam Græcæ ciuitates liberis ab initio prima adolescentiæ rudimenta poetiæ tradiderunt, non illi quidem nudæ, nec spoliatæ omnino voluptate, sed castæ tamen, & moderatæ. Ex illa igitur musici cantus & lyræ & tiliarum modos docentes se & ipsorum morum magistros atque emendatores profitebantur, quæ à Pythagora, & à posteris deinde Pythagoricis audiebantur. Homerus propterea cantores morum correctores appellauit, cum scripserit libr. 3. Odyss. cantorem custodem & monitorem Clytemnestræ relictum fuisse ab Agamemnone: qui mulierum laudes percurrens earum quæ maritis absentibus temperanter & castè vixerunt, desiderium quoddam honoris, & gloriæ, & probitatis in eius animo impressit. postea dulcem faciens consuetudinem à malis cogitationibus abhorrentem illius animum confirmauit, neque prius illa potius est Ægisthus, quam cantorem obtruncarit. cantabantur autem ab antiquis vel philosophicæ vel astronomicæ cantilenæ in conuiujs, cuiusmodi est apud Virgilium cantus Iopæ in conuiuio Didois: vel illustrium uirorum præclara facinora ibidem cantabantur, quibus posterius ad illorum imitationem ad virtutem inflammarentur: ut est illud Homeri in lib. 9. Odyss.

αὐτὰρ ἰπεὶ πάσιος καὶ ἰδρυόσος ἔξ ἔρον ἔντο,
 μὲν ἄρ' αἰοῖδ' ὄτ' ἀνῆκος ἀξιδέμεθα κλίεα ἀνδρῶν.

*Ut dapibus depulsa famel, vinoque refelli,
 Musa iubet canere hinc illustria facta uirorum.*

Sic etiam, ut est libro nono Iliad. cum præcones Agamemnonis ad tentorium Achillis aduentassent, illum cum cithara canentem illustrium uirorum facinora inuenerunt, ut est in his:

πρὸς δ' αὖ μάλ' ὄρχεμένω τ' αἰπόχῳ ἰντοσγαίῳ,
 φηδὶ ἴως πεπιδὲν μεγάλας φρένας Διαικίδεο.

μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τελευσίαι καὶ νῆας ἐκὶ δῖω
 τὸν δ' οὐρον φρίνα τερπόμεθον φέρμιζι Λυγίῃ,
 κακῆ δαιδαλίῃ· ἐπὶ δ' ἀργύριος ζυγοῦτον.
 πλὴν ἄρετ' ἔξ' ἡρώων πῆλιν ἠετρίωνος ὀλίγας·
 τῆ' ὄρε θυμὸν ἴτερος, ἀδ' εἰ δ' ἄρα κλῖα ἀνδρῶν.

*Numina suppliciter Neptuni his sancta precantur,
 Mentibus Aëacida magni suadere loquendo.*

*Myrmidonumque adent inxta tentoria naves:
 Mulcentem cithara hunc mentem inuenere sonora,
 Pulchra, ex argento, cui clara manubria: & illam
 Ceperat ē spolium urbi diruta et Eetionis.*

Hac animum mulcens cantabat facta virorum.

Hæc erant illa ad virtutem & ad æmulationem incitantia, quæ in conuiujs, in publicis conuentibus, & vel inter pocula ab antiquis cantoribus canebantur: res gloriosè gestæ scilicet illustrium virorum, qui vel feliciter cum hostibus dimicassent, vel fortiter in bello pro patria cecidissent. Canebantur aliquando cantilenæ ad mundi mirabilitatem pertinentes, & ad infinitam diuinæ mentis, summiq; opificis sapientiam, aut ad astorum cognitionem: cuiusmodi sũnt illa quæ canuntur apud Apollonium libro primo Argonaut.

ἦ ἄρα δ' ὡς γαῖα καὶ ἕρανος ἠδ' ἡ θάλασσα
 τὸ πρῶτον ἐπ' ἀλλήλοισι μὴ συνακρόετα μορφή
 ντίκλος ἐξ ὀλοοῖο δ' ἐκρίθον ἀμφὶς ἕσπετα.
 ἠδ' ὡς ἱμπεδοσ ἀίτησ ἀϊδίρι τικμαρ' ἔχουσι
 ἄστρα, σιλίω αἴη τε, καὶ ἠελίοιο κέλυθοι.
 ἕρπια δ' ὡς ἀνίγλα, καὶ ὡς ποταμοὶ κελεύθουτ' ἔ
 αὐτῆσι Νύμφησι καὶ ἱερὰ τὰ πᾶσιτ' ἕγνοντο.
 ἦ ἄρα δ' ὡς πρῶτον Ὀφίων Εὐρυνόμη τε
 π' κλαυθὶσ ἠφρόετος ἔχον κράτος οὐλύμπιοσ
 ὡς τε βῆθ καὶ χερσίν, ὁ μὲν κρένωσ ἠΰκαθι τιμῆσ,
 ἠδ' ἡ ν' ἔη' ἔπασσιν δ' ἐνὶ κύμασιν ὠκεανοῖο.

*Namque canebat uti primum cælum, mare, terra,
 Una fuit facies, commissaque forma vicissim:
 Singulaque ut fuerant mox tristi lite dirempta.
 Vestellū cælum sedes firmissima, Luna
 Quæ ambages, Soliūque Via, flexiūque recurui.
 Ut sunt cum Nymphis montes & flumina nata,
 Serpentumque, & etiam Varium, & genus acce ferarum.*

*Utriusq; Eurynomeq; & Ophion femine nata
Oceani imperium tenuere nihilis Olympi.
Utrique hic & imperij Saturno cessat honorem,
Illa Rheæ, hinc latuere mari sub fluctibus altis.*

Tanta denique fuit antiquorum cantorum modestia & temperantia, ut neque inter procos quidem Penelopes turpia aut lasciva canerentur: quamvis essent iuvenes ad omnem libidinem, omnemq; intemperantiam maximè propensi: sed canebatur apud hos reditus Græcorum in patriam laboriosus sanè ac perdifficilis: sicut patet ex his:

*τοῖσι δ' αἰδοῦσ' ἀλλ' ἐπερικλυτός· οἱ δὲ σιωπῇ
ἦσαν ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἀλλ' ἐ
Λυγρὰν, ὅτι κ' Τροίαν ἐπετάλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Egregius cantor cantabat ibi, hincque silentes
Audibant: reditum cantor cantabat Achivium
Difficilem è Troia, quem Pallas præbuit illis.*

Harum igitur cantilenarum, & cantorum, & poetarum præfides Musæ putabantur, quarum dux creditus est Apollo. Has tanta suauitate dixerunt esse sapientes, ut optimum creditæ sint remedium aduersus omnes voluptatum illecebras, sicut ait Theocritus in Pastoribus:

*ἔτ' ἰατρὴν ἀπὸ πίνων γλυκιστῆρον, ἔτι μελίσσας
ἀνθία, ὅσων ἰμὴν μῶσα φίλα. ἕς γὰρ ὄρωσαι
γαθῦσιν, τῶς δ' ἔτι ποτὶ δαλήσαστο κίρκᾳ.
Non ita & gratum est apibus, non lumina florum,
Ut mihi sunt Musæ, quos latè respiciunt hæ,
Ladere non possunt mox disrapocula Circes.*

Est autem Musarum vis propè admirabilis credita: quippe cum ob suauitatem orationis, rerumque & figmentorum mirabilem varietatem, multa pro veris falsa persuadeant: neq; quidquam sit tam tenue & imbecillum quod poetarum peritorum artificium non mirificè extollat, cum præsertim ipsæ de seipsis dicant in Theogonia:

*ἴδμεν· τί οὐδ' ἴα πολλὰ λήγην ἰτόμοισιν ὁμοῖα,
ἴδμεν δ', εὐτ' ἰθὺ λῶμεν, ἀληθία μυθήσασθαι.
Mentiri scimus permulta simillima & veri:
Si libeat cursu, scimus quoq; vera profari.*

Fabulati sunt antiqui Musas grauiter ferentes, quòd Venus amoris stimulos sibi iniunxisset, Adonim necassè eius amicum,

cum alix aliorum mortalium desiderio captæ fuerunt: vt Caliope OEagri, è quo peperit Orpheum & Cymothonem: Terpsichore è Stymone Rhesum suscepit, Clio Linum è Magnete, atq; alix ex alijs. Nam de laudibus venationis cantu penucundum canentes illum hiantem & imbibentem catum detinuerunt, donec Mars Adonidis rivalis in aprum verteretur, ipsumque Adonim percuteret: vel (vt alij magis placuit) in Adonim apru excitaret, à quo fuit ictus. tū ex Adonidis sanguine nata est anemona rubra, cū prius esset alba. cum Venus passis capillis ac nudis pedibus eò accurreret, rosa rubuit ob Veneris sanguinem, quia spina eius pedē grauiter purugisset. Fuerunt tamen nonnulli, qui Musas semper castas fuisse dixerint, vt testatur Plato in eo epigrammate, quod est apud Diog. Laert.

ἂ κέρει μῦσαι, κέρασια τὰν Ἀφροδίτας
τιμάτων, ἢ τὸν ἔρων ἡμῖν ἰφοκλίσομαι.

Χ' αἱ μῦσαι ποτὶ κέρειν, ἄρ' ἰτὰ σωματά τῶντα.
ἡμῖν δ' οὐ πέταται τὸ πτερόν τὸ παιδάριον.

*Ad Musas Venus hac: Dabo Amoris tela puella
In vos, vel Venerem precipio colite.*

*Ad Venerem Musa: Marti licet ista mineri.
Ad nos non didicit iste volare puer.*

Fuerūt loca multa Musis cōsecrata, à quibus cognomina sortite sunt, vt Heliconiades ab Helicone monte, quē Otus & Ephialtes illis consecrarūt, & à Pieria & Pimpla & Libethra, Pierides, Pimplides, Liberthrides, & Parnasides, & Pegasides, quæ loca illis consecrata fuerūt à Thracibus Bœotix accolis, vt ait Strab. lib. 10. quia Thracēs priscæ musicæ operā dederūt, poeticamq; harmoniā inuenerunt, quales fuerunt Ephorus, Orpheus, Thamyris, Musæus, & Eumolpus, qui quòd scitè caneret, nomē obtinuit. Fama est Acheloi filias cum Musis de cantu ausas fuisse aliquando contendere, quare prædictū supplicium passæ sunt. Fuerunt etiam cygni Musarum aues nominati ob cantum, vt testatur Callimachus in hymno in Delum hoc pacto:

ἢ μὲν ἴφη κύκτοι δ' ἔθειν μέλαροντες αἰοῖοι
μηότιον πακτωλὸν ἐκυκλώσαντο λιπόρτες
ἰρδομάκις περὶ ἀήλον ἰπρήσαν δὲ λοχήη
μυσαίων ὄρνιθες αἰοῖότατοι πιτεριῶν.

*Hac dixit: cygni q; Dei prædulce canentes
Maoniam inqunt. Pæsolium, ter q; quater q;*

Μακ

Mox circa Delum Volitant, circaq; puellam,

Musarum Volucres, aubus mage turba canora.

Fuerunt his coronæ etiam sacratæ è varijs floribus ac frondibus, & è palmis præsertim, quibus coronabantur ac plumis.

¶ Nec plura his ferè de Musis tradita sunt ab antiquis, quæ nunc breuiter explicemus. Musas alij Mnemosynes & Iouis, alij Antiopæ & Iouis, alij Memnonis & Thespia filias fuisse putarunt: quoniam Musæ scientia, & optimus affectus animi ad illam imbibendâ creditus est, qui nõ nisi diuinitus in nos influit, cum omne bonum datum sit de cœlo descendens à patre luminum: conseruatur tamen & augetur memoriæ bonitate & exercitatione: quare & Iouis & Memoriæ filias Musas dixerunt. Quid enim est aliud Mnemosyne, quàm memoria? Antiopæ rursus exercitatio est vel potius æmulatio, cum quis pro viribus contendit ne ab alio superetur canendi peritia. Neque aliud est sanè Memnon quàm memoria, aut Thespia quàm diuinitio, & diuina cognitio. id apertius etiam declarant nomina illarum Musarum, quæ fuerunt ab Aloëi filiabus cultæ: Melete scilicet exercitatio, Mneme memoria, Aœde cantus. Qui Musas Cœli filias dixerunt, & Ioue antiquiores, in idem propè recidunt, nisi quod hi Iouem non mythicè sed historicè intelligunt. Harum Musarum nutricem fuisse Euphemen dixerunt, quoniam bonum nomen & gloria, & laus atque honor artes ac disciplinas alunt: neque vilis stimulus est hominibus acutior ac potentior quàm gloria, ad impellendum ad res honorificas. Qui Musas tres tantum esse arbitrati sunt, crediderunt illas esse artes, per quas perueniretur ad sapientiæ cognitionem. Cõmuniõr tamen fuit opinio quod Musæ essent Sphærarum animæ: Urania scilicet stelliferi cœli, & eius sphæra, quæ vocatur aplanæ: Polymnia Saturni, Terpsichore Iouis, Clio Martis, Melpomene Solis, Erato Veneris, Euterpe Mercurij, Thalia Lunæ: quæ sicuti magis recedunt à medio mundi, ita diuersos sonos efficerent. Nam cum aliæ sphærae tardiores sint, aliæ velociores, aliæ medium inter hos motus sortiantur, eadem credita fuit sonorum esse differentia: ita vt ex velocissimo & ordinato cœlorum motu, contactuque potentissimo & varia & ingens efficeretur melodia, vt arbitrati sunt Pythagorici. Sunt igitur octo Musæ commemoratæ, totidem Sphærarum toni, ex quibus redundat illa quæ nona addita est, Calliope: quasi

bonum concentum dixerim. Hæ cum sint propinque primo corpori quod mouetur, cui sedes Dei proxima creditur; dictæ sunt circa aram Iouis tripudiare, vt ait Hesiod. in his:

· καὶ τὰ περὶ κελύβων ἰσθρία πᾶσ' ἀπαλοῖσιν

· ἀρχιῦνται, καὶ βρομὸν ἰσθρία δῖος Κρονίωνος.

· *Ha teneris pedibus vitres nam fontis ad oras*

· *Usq; choros ducunt Iouis omnipotentis ad aram.*

Cum vetò varia sint harum Musarum studia, varijs quoq; delectationibus capiuntur animæ mortalium, quæ ex illis sphaeris, vt senserunt Pythagorici, descendunt. Nam qui è Luna, cum magis Thalæ naturæ sint obnoxij, comica lasciuia & petulantia delectantur. Qui descendunt è sphaera Saturni, vel è Polymnia, cum sicco sint ac frigido temperamēto, multa polent rerum præteritarū memoria: nam ingenia & corporum natura cum natura planetarum plerumque consentiunt, & idcirco alij alijs studijs delectantur. Pro planetarum aspectibus exempli gratia, si Mercurius sit forti bonoq; aspectu eloquentiam & elegantiam præbet, & suauitatem orationis, & scientiam atque ingenium præsertim in rebus mathematicis. Idem si coniunctus sit cum felici Martis aspectu medicos facit peritos & fortunatos: at cū malo aspectu vel imperitos vel infelices vel etiam fures vt creditur, quod præcipuè contingit vbi combustus dicitur à Sole. Cum Venere poetas gignit & musicos. Cum Luna mercatores cautos & diligentes negotiatores. Cum Saturno tribuit scientiam ac peritiam vaticiniorum, estque non solum mutabilis cum natura illorum planetarum quibuscum commiscetur, sed etiam adauget eorum vires. nam quanto potentiore aspectu illos respexerit, tanto felicior est illorum virtutibus augendis: quippe cum crescant minuanturque vires cæterorum planetarum huius malignitate vel beneficētia. Sed horum planetarum vires, ac varietatem studiorum ita expresserunt illa carmina:

· *Clio gesta canens transfaltu tempora reddit.*

· *Melpomene tragico proclamat maesta boatu.*

· *Comica lasciuo gaudet sermone Thalia.*

· *Dulcis loqui calamos Euterpe siatibus urget.*

· *Terpsichore affectus citharæ mouet, imperat, auget.*

· *Plectra gerens Erato saltat pede, carmine, sultra.*

Car-

*Carmina Calliope librū herōica mandat.
 Franse celsi motus scrutatur & astra.
 Signat cuncta manu, loquitur Polymnia gestu.
 Mentis Apollinea vishas monet & ndiq; Musas:
 In medio residens complectitur omnia Phœbus.*

Nam scriptum reliquit etiā Zez. hist. 90. chil. 6. nihil aliud esse Musas quā cognitionem, & animi vim illam quæ intelligit: cū Helicon Musarū locus à vertendis folijs sit nominatus. Has igitur non harmoniæ solū musicæ vim habere arbitrati sunt antiqui, sed etiam componendorū morum, temperandorum-que animorum ab immoderatis perturbationibus. Nam qui Musicæ & poeticæ facultatis studiosus sit, is ferè libidinosus & inhumanus esse non solet: cum omnia vitia otium & inscientiam, ac non disciplinarum studia, comitentur. Inde accidit ut musicam diuinā scientiam crediderit Pythagoras, ut ait Strabo lib. 10. Geogr. Cū crederent igitur antiqui omnes res humanas à mente diuina, & à corporibus cœlestibus aliquo pacto gubernari, omnem cuiusq; peritiæ præstantiam deorsum mitti tradiderunt à Sole, & à cæteris planetis: cū re ipsa sine ope diuina vis humana debilis & imbecilla sit ad omne opus perficiendum: quare Musæ sæpius ad ferendum opem vocantur à poetis. Illi qui Musarū filij dicti sunt, ea fuerunt ingeniorum scientiarūque præstantia, ut diuinitus è cœlo demissi inter homines viderentur, cū nullum Veneris desiderium alioquin cadere possit in corpora cœlestia. At nunc de Dædalo dicamus.

De Dædalo.

CAP. XVI.

DÆDALVS, quem ingeniosum & præstantem virū fuisse vel nomen ipsum significat, nulla alia de causa fuit tot fabularum figmentis implicatus, ut vix tandem ex illis euolare potuerit, nisi ut præclara exempla rectè sapienterque viuendi hominibus relinqueret. Hunc Eupalami siue Euphemi filium fuisse & Alcippæ testatur Zez. hist. 19. primæ chil. At Pherecydes Dædalum Erechthei viri Atheniensis, & Iphinoes filium fuisse scripsit, à quo etiam tribus Dædalidæ Athenis fuerunt vocatæ, nam Dædalus fuit è stirpe regia illorum qui dicti sunt Metionidæ. At Pausillum fuisse Palamaonis filiū scripsit in Bœoticis. Hic non magis ob artis præstantiam, quàm ob errores & ca-